

Raadsinformatiebrief

Onderwerp

Raadsinformatiebrief voorkeursrecht Mariahout

Datum

14 april 2020

Toelichting

Geachte leden van de Raad,

Op 19 maart 2020 vestigde u het voorkeursrecht op een deel van het buitengebied ten noorden van Mariahout. Deze maatregel heeft als doel het zorgvuldig overwegen van de mogelijkheden en wensen voor een kleinschalig windpark binnen Laarbeek. Het zoekgebied dat in de Regionale Energie Strategie aangewezen zal worden, wordt op deze manier beschermd tegen overhaaste plannen en verplichtingen.

Sinds het besluit is er een groot aantal reacties gekomen. We krijgen zowel positieve als negatieve signalen en daarnaast stellen inwoners en grondeigenaren veel vragen. In deze RIB leest u hoe op deze vragen is gereageerd en wat de plannen zijn voor communicatie in de komende periode.

Brieven naar eigenaren / belanghebbenden en omwonenden

Op 20 maart hebben alle grondeigenaren, belanghebbenden (dit zijn mensen of instanties met zakelijke rechten op een perceel), en omwonenden een brief van de gemeente gekregen. In de brief voor grondeigenaren en belanghebbenden werd uitgelegd wat de WVG precies voor gevolgen heeft voor hun situatie en waarom het besluit is genomen. In de brief voor omwonenden werd uitgelegd wat het besluit inhoudt en waarom het is genomen. In beide brieven werd aangekondigd dat er een informatieavond komt zodra dit mogelijk is, en dat vragen schriftelijk, per mail of telefonisch gesteld kunnen worden. Deze brief vindt u in bijlage 1. Voor mensen in een bijzondere situatie, zoals bewoners van een huis op een groot perceel dat onder de WVG valt, of instanties met bijzondere rechten (zoals de Gasunie), is een op maat gemaakte brief gestuurd. Deze zijn niet in de bijlagen opgenomen.

Vervolgbrief naar grondeigenaren

In de weken na het besluit kwamen er vooral van grondeigenaren veel vragen. Vooral drie vragen werden vaak gesteld: (1) wat mag ik nu precies wel en niet; (2) waarom neemt de gemeente dit besluit te midden van de corona-maatregelen; (3) hoe kan ik bezwaar maken en kan die termijn ook verlengd worden, omdat er voorlopig geen informatieavond komt. Omdat deze vragen veelvuldig gesteld werden, is er een nieuwe brief gestuurd, alleen naar de grondeigenaren, waarin deze vragen worden beantwoord. Ook is er op de website van de gemeente een artikel geplaatst met vragen en antwoorden. De vervolgbrief is te vinden in bijlage 2 en het artikel met vragen en antwoorden in bijlage 3.

Telefonisch en schriftelijk contact

Ongeveer tien mensen hebben contact met de gemeente gezocht om telefonisch of schriftelijk vragen te stellen. Met deze mensen is persoonlijk contact geweest waarin we proberen om de vragen te beantwoorden. De gestelde vragen zijn vervolgens opgenomen in het artikel op de website.

Vervolgstappen

Enkele perceeleigenaren hebben zich gemeld om bezwaar te maken en twee andere grondeigenaren hebben interesse getoond in het verkopen van hun perceel. Met deze mensen gaan we uiteraard in gesprek. De bezwaarprocedure zal verlopen zoals altijd, met de toevoeging dat de bezwaarschriftencommissie aangeeft dat ze zoveel mogelijk schriftelijk afhandelt. Daarnaast willen we bezwaarmakers de kans geven om hun bezwaar nader te onderbouwen (of eventueel in te trekken) na de informatieavond. Deze avond willen we organiseren zodra dat veilig wordt geacht. We volgen daarbij de richtlijnen van het RIVM.

De komende weken blijven we inwoners en andere geïnteresseerden telefonisch en schriftelijk te woord staan en mensen wijzen op het artikel op de website. Iedereen zal een brief ontvangen als uitnodiging voor de informatieavond, zodra het duidelijk is wanneer die plaats kan vinden.

Achter de schermen werken we een aantal scenario's uit voor de rol van de gemeente in een eventuele windpark-ontwikkeling, die we in juni aan u willen presenteren. Daarnaast wordt het beleid voor windparken, als aanvulling op de visie die vorig jaar is vastgesteld, verder aangescherpt. In de loop van dit jaar moet zo meer duidelijkheid ontstaan over wat Laarbeek wil met windenergie. Zodra het mogelijk is hopen we met raadsleden en inwoners hierover ook in gesprek te kunnen.

Ten slotte is de concept-Regionale Energie Strategie (RES) vanwege de coronamaatregelen enigszins vertraagd. Het rapport en de bijbehorende kaarten met zoekgebieden zouden op 3 april j.l. worden gepubliceerd maar worden nu naar verwachting op 22 april openbaar. U wordt in een andere RIB op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen in de RES.

Bijlagen

1. Informatiebrieven aan grondeigenaren en omwonenden over de WVG
2. Vervolgbrief voor grondeigenaren
3. Artikel 'vragen en antwoorden over de WVG'

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,
gemeentesecretaris van Laarbeek,

de burgemeester van Laarbeek,

J.W.M. van de Ven

F.L.J. van der Meijden

Bijlage 1. Informatiebrieven aan grondeigenaren en omwonenden

Versie omwonenden (platte tekst)

Geachte mijnheer, mevrouw,

U ontvangt deze brief omdat de gemeenteraad voorkeursrecht heeft gevestigd op een deel van het buitengebied van Mariahout. U woont in dit gebied. In deze brief leest u waarom de gemeenteraad dit besluit heeft genomen, wat het voor u betekent, en hoe het proces verder gaat.

Voorkeursrecht om de regie op ontwikkelingen in de energietransitie te houden

Ons energiesysteem gaat veranderen. In plaats van fossiele energie, bijvoorbeeld uit steenkool of aardgas, gaan we steeds duurzamere energie opwekken met onder andere windmolens en zonnepanelen. Daarom wordt ook in onze regio, via de Regionale Energie Strategie (RES), nagedacht over (lokale) opwek van hernieuwbare energie. In de regio wordt onderzocht wat mogelijke locaties voor wind- en zonneparken zijn. Het Laarbeekse buitengebied biedt mogelijkheden voor het realiseren van een windpark. Met name het gebied ten noorden van het Mariahoutse bos is kansrijk. Daarom wordt dit gebied in de regio beschouwd als zoekgebied. Dit komt ook in de RES te staan, die binnenkort openbaar wordt.

Het is overigens nog niet gezegd dat er een windpark komt, maar áls die er komt, dan willen we dat als gemeente alleen onder onze voorwaarden. Die voorwaarden zijn: het betrekken van de lokale omgeving in het proces, zorgvuldige ruimtelijke inpassing, het creëren van maatschappelijke meerwaarde, en de mogelijkheid tot financiële participatie van inwoners en/of de lokale besteding van een deel van de opbrengsten. Het vestigen van voorkeursrecht is een manier om daarop te kunnen sturen.

Wat is voorkeursrecht

Als de gemeente voorkeursrecht vestigt op een perceel, betekent dit dat de eigenaar het perceel niet zomaar mag verkopen of rechten erop mag vestigen, zoals het recht van opstal. Het perceel moet dan eerst aan de gemeente worden aangeboden. Door het vestigen van voorkeursrecht moeten alle initiatiefnemers voor een windpark automatisch met ons in gesprek. Daarnaast willen we voorkomen dat de keuze voor een ontwikkelaar wordt beperkt, doordat andere ontwikkelaars al grondposities of overeenkomsten met eigenaren hebben. De gemeente heeft hiermee meer mogelijkheden om de landschappelijke en maatschappelijke kwaliteit in het gebied te waarborgen. Zorgvuldig omgaan met ons landschap en onze inwoners vinden we namelijk erg belangrijk.

Om welk gebied gaat het

De gemeente wijst een groot gebied aan, met 142 percelen. Dit hele gebied is één van de zoekgebieden dat in de RES-regio is aangewezen als potentieel gebied voor opwek van windenergie. We maken bewust geen onderscheid tussen percelen maar nemen het hele gebied mee, zodat we ook met belanghebbenden in het hele gebied in overleg kunnen over de ruimtelijke ontwikkelingen. We wijzen geen woonhuizen aan, behalve enkele (bedrijfs)woningen op percelen groter dan 7 hectare. Op uw woning is dus geen voorkeursrecht gevestigd.

Wat betekent dit voor u

In principe verandert er niets: u blijft de eigenaar van uw perceel en uw woning en kunt die gebruiken zoals u dat gewend bent. Als er nieuws is of er zijn ontwikkelingen met betrekking tot windturbines houden we u op de hoogte als belanghebbende.

Hoe gaat de gemeente verder

Natuurlijk laten we het niet bij het vestigen van voorkeursrecht. We willen regie houden op het proces om te komen tot een mogelijke windpark. Daarom onderzoeken we welke rol de gemeente kan nemen bij een eventueel windpark. Welke eisen stellen we? Gaat de gemeente en/of gaan de inwoners mee investeren? Hoe profiteren we met zijn allen? De komende tijd gaan we met inwoners, raadsleden en experts in gesprek over zo goed mogelijke voorwaarden en proces. Komt er een windpark? Dat weten we nog niet. Maar áls er een park komt, hebben wij er alles aan gedaan om dat op een manier uit te voeren die voor Laarbeek zo goed mogelijk is.

Meer informatie

We hadden u het liefst uitgenodigd voor een informatieavond, maar vanwege het Coronavirus is dat op dit moment niet veilig. We volgen hierin de landelijke adviezen: zodra het weer verantwoord is om een avond te organiseren, zult u hiervoor een uitnodiging ontvangen. Mogelijk vindt deze plaats in de eerste weken van april. Heeft u in de tussentijd vragen, dan kunt u die stellen aan Marieke Oteman (marieke.oteman@laarbeek.nl) of Maaike van der Zwaluw (maaike.vd.zwaluw@laarbeek.nl). Of bel naar ons algemene nummer (0492) 469 700.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders,

[ondertekend door burgemeester en gemeentesecretaris]

Versie voor grondeigenaren (platte tekst)

Geachte mijnheer, mevrouw,

U ontvangt deze brief omdat de gemeenteraad voorkeursrecht heeft gevestigd op een deel van het buitengebied van Mariahout. U bezit één of meerdere percelen in dat gebied waarop het voorkeursrecht is gevestigd. In deze brief leest u waarom de gemeenteraad dit besluit heeft genomen, wat het voor u betekent, en hoe het proces verder gaat.

Voorkeursrecht om de regie op ontwikkelingen in de energietransitie te houden

Ons energiesysteem gaat veranderen. In plaats van fossiele energie, bijvoorbeeld uit steenkool of aardgas, gaan we steeds duurzamere energie opwekken met onder andere windmolens en zonnepanelen. Daarom wordt ook in onze regio, via de Regionale Energie Strategie (RES), nagedacht over (lokale) opwek van hernieuwbare energie. In de regio wordt onderzocht wat mogelijke locaties voor wind- en zonneparken zijn. Het Laarbeekse buitengebied biedt mogelijkheden voor het realiseren van een windpark. Met name het gebied ten noorden van het Mariahoutse bos is kansrijk. Daarom wordt dit gebied in de regio beschouwd als zoekgebied. Dit komt ook in de RES te staan, die binnenkort openbaar wordt.

Het is overigens nog niet gezegd dat er een windpark komt, maar áls die er komt, dan willen we dat als gemeente alleen onder onze voorwaarden. Die voorwaarden zijn: het betrekken van de lokale omgeving in het proces, zorgvuldige ruimtelijke inpassing, het creëren van maatschappelijke meerwaarde, en de mogelijkheid tot financiële participatie van inwoners en/of de lokale besteding van een deel van de opbrengsten. Het vestigen van voorkeursrecht is een manier om daarop te kunnen sturen.

Wat is voorkeursrecht

Als de gemeente voorkeursrecht vestigt op een perceel, betekent dit dat de eigenaar het perceel niet zomaar mag verkopen of rechten erop mag vestigen, zoals het recht van opstal. Het perceel moet dan eerst aan de gemeente worden aangeboden. De gemeente kan dan kiezen om de aankoop te doen of niet. Als wij afzien van de aankoop kan het perceel of de rechten erop vrij worden verhandeld. Het voorkeursrecht op uw perceel is sinds het raadsbesluit van 19 maart 2020 ingegaan.

Door het vestigen van voorkeursrecht moeten alle initiatiefnemers voor een windpark automatisch met ons in gesprek. Daarnaast willen we voorkomen dat de keuze voor een ontwikkelaar wordt beperkt, doordat andere ontwikkelaars al grondposities of overeenkomsten met eigenaren hebben. De gemeente heeft hiermee meer mogelijkheden om de landschappelijke en maatschappelijke kwaliteit in het gebied te waarborgen. Zorgvuldig omgaan met ons landschap en onze inwoners vinden we namelijk erg belangrijk. Dit is belangrijk als het om uw grond gaat, maar zeker ook als het gaat over de grond van uw burens.

Om welk gebied gaat het

De gemeente wijst een groot gebied aan, met 142 percelen. Dit hele gebied is één van de zoekgebieden dat in de RES-regio is aangewezen als potentieel gebied voor opwek van windenergie. We maken bewust geen onderscheid tussen percelen maar nemen het hele gebied mee, zodat we ook met belanghebbenden in het hele gebied in overleg kunnen over de ruimtelijke ontwikkelingen. Uitzondering is dat we geen woonhuizen aanwijzen, behalve enkele bedrijfswoningen op percelen groter dan 7 hectare.

Wat betekent dit voor u

In principe verandert er niets: u blijft de eigenaar van uw grond en kunt die gebruiken zoals u dat gewend bent. Er verandert alleen iets als u uw grond, of de rechten daarop (zoals recht van

opstal) wilt verkopen. U moet dit dan eerst aan de gemeente aanbieden. U kunt daarvoor contact opnemen met mw. Oteman of mw. Van der Zwaluw (zie onderaan deze brief).

Hoe gaat de gemeente verder

Natuurlijk laten we het niet bij het vestigen van voorkeursrecht. We willen regie houden op het proces om te komen tot een mogelijke windpark. Daarom onderzoeken we welke rol de gemeente kan nemen bij een eventueel windpark. Welke eisen stellen we? Gaat de gemeente en/of gaan de inwoners mee investeren? Hoe profiteren we met zijn allen? De komende tijd gaan we met inwoners, raadsleden en experts in gesprek over zo goed mogelijke voorwaarden en proces. Komt er een windpark? Dat weten we nog niet. Maar áls er een park komt, hebben wij er alles aan gedaan om dat op een manier uit te voeren die voor Laarbeek zo goed mogelijk is.

Meer informatie

We hadden u het liefst uitgenodigd voor een informatieavond, maar vanwege het Coronavirus is dat op dit moment niet veilig. We volgen hierin de landelijke adviezen: zodra het weer verantwoord is om een avond te organiseren, zult u hiervoor een uitnodiging ontvangen. Mogelijk vindt deze plaats in de eerste weken van april. Heeft u in de tussentijd vragen, dan kunt u die stellen aan Marieke Oteman (marieke.oteman@laarbeek.nl) of Maaïke van der Zwaluw (maaike.vd.zwaluw@laarbeek.nl). Of bel naar ons algemene nummer (0492) 469 700.

Bezwaar

Het besluit, met daarbij de kaart van het gebied en een lijst van de percelen, ligt zes weken ter inzage tijdens kantooruren in het gemeentehuis, Koppelstraat 37 in Beek en Donk. Bent u het niet eens met dit besluit? Dan kunt u een bezwaarschrift indienen. Hoe u dat kunt doen, leest u in de bijlage.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders,

[ondertekend door burgemeester en gemeentesecretaris]

Bijlage 2. Vervolgbrief voor grondeigenaren

(platte tekst)

Beste grondeigenaar,

We merken dat er bij sommige mensen onrust is ontstaan door het besluit van de gemeenteraad om voorkeursrecht te vestigen op onder andere uw perceel. Dat begrijpen we goed. In deze brief willen we enkele dingen toelichten. De drie meest gestelde vragen over het besluit zijn: waarom nu, wat mag ik nu wel en niet met mijn grond en hoe zit het met bezwaar maken? Deze vragen worden hieronder beantwoord. Meer vragen en antwoorden vindt u ook op onze website in het nieuws-overzicht: www.laarbeek.nl/nieuws. U vindt hier een artikel 'vragen en antwoorden over voorkeurs-recht en windmolens'.

Het moment van het besluit

We zijn het met u eens: het moment waarop het besluit is genomen is ongelukkig, omdat het valt in een tijd waarin we maar beperkt contact met u kunnen hebben. We hebben geen mogelijkheid om op korte termijn een informatiebijeenkomst te houden en het wordt afgeraden om met de buurt bijeen te komen om dit te bespreken. Toch was dit moment voor de gemeente noodzakelijk. Medio april 2020 wordt de openbaarmaking van het concept van de Regionale Energie Strategie (RES) verwacht. Daarin staat dat het gebied waarop we het voorkeursrecht hebben gevestigd een van de meest kansrijke gebieden is in de regio voor een kleinschalig windpark. Dat kan leiden tot grondspeculatie en situaties waarin de gemeente, maar vooral ook de bewoners buitenspel worden gezet. We zien in andere gemeenten dat dit kan leiden tot verstoorde verhoudingen in de buurt, projecten waar bewoners en gemeente niet gelukkig mee zijn of waarvan mensen niet goed op de hoogte zijn. Om ervoor te zorgen dat we met grondeigenaren en omwonenden in gesprek kunnen blijven over de uitwerking van een eventueel kleinschalig windpark, was het noodzakelijk om vóór openbaarmaking van de RES dit besluit te nemen. Zo zijn alle transacties zichtbaar en voorkomen we dat we achter de feiten aanlopen. Het klinkt misschien wat vreemd, maar onze insteek is om ook uw belangen hiermee te beschermen: het besluit voorkomt namelijk dat u met een partij in zee gaat waarvan later kan blijken dat die niet aan de eisen van de gemeente en de omgeving voldoet, waardoor u buitenspel kunt komen te staan.

Zeggenschap over uw eigen grond

We hebben gemerkt dat mensen zich ongerust maken of ze de zeggenschap over hun eigen grond verliezen. Dit is niet het geval. We gaan niet onteigenen en uw grond blijft gewoon van u om te gebruiken zoals u goeddunkt, uiteraard wel binnen de huidige bestaande regels. Er verandert wel iets wanneer u grond of rechten erop wilt verkopen. U biedt de grond of de rechten dan eerst aan de gemeente aan. De gemeente bepaalt per geval of de grond wordt aangekocht of dat de gemeente afziet van haar voorkeursrecht. Het voorkeursrecht blijft na verkoop van het perceel wel op het perceel rusten. Deze maatregel is gericht op de mogelijke ontwikkeling van een kleinschalig windpark. Als u een concreet plan heeft om grond te verkopen of ideeën heeft voor kavelruil en u heeft een concrete kandidaat op het oog, dan gaat u met ons in gesprek. Het is niet ons doel om u dwars te zitten. In overleg kan de gemeente bepalen of ze voor de transactie die u op het oog heeft gebruik wil maken van het voorkeursrecht of niet. Wij bepalen niet aan wie u verkoopt als de gemeente afziet van de aankoop en of u überhaupt verkoopt. Die keuze blijft aan u.

Bezwaar maken met beperkte informatie

De wettelijke termijn voor bezwaar maken is zes weken na bekendmaking van het besluit. Heeft u bezwaar, dan moet u dit uiterlijk 30 april 2020 bij de gemeente hebben gemeld. We begrijpen dat u meer informatie en toelichting op dit besluit wenst dan wij voor 30 april kunnen geven. Toch is het wettelijk niet toegestaan om de bezwaartermijn te verlengen. Wel bieden we u uitstel voor de onderbouwing van het eventueel door u in te dienen bezwaar, zodat u deze kunt inleveren nadat de informatiebijeenkomst is geweest.

Dit werkt als volgt: heeft u bezwaar of maakt u zich ongerust, dan moet u dit uiterlijk 30 april bij de gemeente aangeven. Als reden voor bezwaar kunt u aangeven dat u ongerust bent over de gevolgen van het besluit voor uw situatie. Er komt zo snel mogelijk een informatiebijeenkomst en we geven iedereen de tijd tot uiterlijk twee weken na die bijeenkomst om het bezwaar verder aan te vullen met argumenten. Als de bijeenkomst uw zorgen wegneemt, kunt u het bezwaar ook intrekken. Het maken (en intrekken) van bezwaar is kosteloos.

U kunt uw bezwaarschrift richten aan de gemeente Laarbeek, Postbus 190, 5740 AD Beek en Donk, of digitaal insturen via gemeente@laarbeek.nl. In uw brief moet u uw naam en adres vermelden, de datum van de brief, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom u bezwaar heeft. Dat laatste kunt u dus later nog aanvullen of wijzigen.

Wij hopen dat we met deze uitleg wat van uw ongerustheid hebben weggenomen. Als u vragen heeft of een afspraak wilt maken, kunt u contact opnemen met mw. Oteman (marieke.oteman@laarbeek.nl of via 0492-469700) of met dhr. Paap (peter.paap@laarbeek.nl of via 0492-469700).

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders,

Bijlage 3. Artikel 'vragen en antwoorden over voorkeursrecht en windmolens'

Het artikel is te raadplegen op de website van de gemeente Laarbeek onder 'nieuws' en onder 'duurzaamheid'.

Vragen en antwoorden over voorkeursrecht en windmolens

26 maart 2020

Op 19 maart 2020 vestigde de gemeenteraad van Laarbeek voorkeursrecht op een deel van het buitengebied van Mariahout. Met als doel het voeren van regie bij de eventuele komst van een kleinschalig windpark. Over dit besluit zijn veel vragen gekomen. Hieronder vindt u de antwoorden daarop.

Algemeen over het besluit

1. Waarom neemt de raad uitgerekend nú dit besluit? Terwijl er zoveel op zijn kop staat door de corona-crisis en er geen informatiebijeenkomst kan komen?
2. Welke besluitvorming heeft al eerder plaatsgevonden?
3. Wat is er nu eigenlijk besloten?
4. Waarom zo'n groot gebied?
5. Waarom wordt dit gebied aangewezen, en niet ergens anders?
6. De gemeente zegt dat dit besluit in het belang is van de inwoners. Hoe zit dat?
Wat is de planning voor het proces?

7. Wanneer en hoe krijgen we meer informatie, gezien de situatie rondom het corona-virus?
8. Wat zijn de volgende stappen van de gemeente?

Vragen van grondeigenaren

9. Hoe werkt voorkeursrecht?
10. Ik wil mijn grond verkopen aan een projectontwikkelaar van windturbines, mag dat?
11. Een projectontwikkelaar wil recht van opstal op mijn land vestigen, mag dat?
12. Ik wil mijn grond verkopen aan een ander. Dit is niet gerelateerd aan de ontwikkeling van windturbines. Mag dat?
13. Hoe en tot wanneer kan ik bezwaar maken op het besluit?

Algemeen over windenergie

14. Waarom moeten we verduurzamen?
15. Waarom overweegt de gemeente Laarbeek om windmolens te (laten) plaatsen?
16. Waarom worden de windmolens niet eerst op zee geplaatst?
17. Kunnen we niet beter investeren in zonne-energie?
18. Wat zijn de regels voor een windpark?
19. Gaat de gemeente zelf een windpark bouwen?
20. Komt er een megawindpark?

Algemeen over het besluit

1. **Waarom neemt de raad uitgerekend nú dit besluit? Terwijl er zoveel op zijn kop staat door de corona-crisis en er geen informatiebijeenkomst kan komen?**

De timing van dit besluit is ongelukkig, maar noodzakelijk. We begrijpen dat mensen vanwege corona iets anders aan hun hoofd hebben: het raakt ons allemaal. Maar sommige dingen gaan gewoon door. En dat geldt ook voor de regionale energie strategie, de RES. In de RES werkt Laarbeek met 20 andere gemeenten samen aan een regionaal plan voor duurzame energie. Dit is verplicht door het Rijk. In april wordt de conceptversie van de RES openbaar. Daar staat in dat het gebied ten noorden van Mariahout één van de kansrijke plekken is voor een windpark in hele regio. Zodra dat bekend is, kan het zijn dat grondeigenaren aanbiedingen krijgen om grond of

rechten op deze grond te verkopen. Om te voorkomen dat de gemeente de regie verliest en er een project ontstaat zonder betrokkenheid van de omgeving, heeft zij nu in maart dit besluit genomen.

2. **Welke besluitvorming heeft al eerder plaatsgevonden?**

De gemeente heeft in 2019 een visie op grootschalige opwek van duurzame energie vastgesteld. Dit beleidsstuk is geldig totdat regionale afspraken zijn vastgesteld in de definitieve RES in maart 2021. Daarnaast heeft de gemeente in het genoemde gebied een voorkeursrecht gevestigd dat nog open staat voor bezwaar. Verder heeft nog geen besluitvorming over eventuele windmolens plaatsgevonden.

3. **Wat is er nu eigenlijk besloten?**

Er is in de raad overeenstemming dat we als gemeente zoveel mogelijk zicht en regie willen houden op een eventuele ontwikkeling van windturbines. Zo kunnen we als gemeente onze rol goed vervullen om onze inwoners hierbij optimaal te betrekken, het landschap te beschermen en te zorgen dat iedereen kan profiteren. Daarom heeft de gemeente voorkeursrecht gevestigd. Zo weten we zeker dat we zicht en invloed houden op elke ontwikkeling in het gebied. Er is dan ook nog niets besloten over de komst van windturbines. Zover zijn we nog niet. Als er een windpark komt, dan willen we namelijk goed nadenken, samen met de inwoners en eigenaren van de grond, hoe we dat op de beste manier kunnen doen.

4. **Waarom zo'n groot gebied?**

Het voorkeursrecht is gevestigd op 142 percelen in het buitengebied van Mariahout die in totaal ruim 451 hectare beslaan. Dit gebied is bepaald op basis van een paar uitgangspunten. Dit zijn:

- Het hele zoekgebied dat in de RES als meest kansrijk wordt genoemd, is aangewezen. Uitgaande van het huidige beleid mogen er maximaal 5 windmolens worden geplaatst. Een eventueel windpark zal dus niet het hele zoekgebied in beslag nemen.
- Het gebied heeft een duidelijk herkenbare grens (Rooijseweg, gemeentegrens, kanaal en Mariahoutsebos / De Hei). Het is voor mensen duidelijk om welk gebied het gaat.
- Alle percelen in het gebied zijn aangewezen, behalve woningen op een perceel kleiner dan 5 hectare. Zo maken we de koop en verkoop van woningen niet lastiger voor eigenaren.

Op deze manier houden we zicht en regie op het hele gebied. Zo is er in de toekomst eventueel ruimte om op de beste plek en op de beste manier een kleinschalig windpark te ontwikkelen.

5. **Waarom wordt dit gebied aangewezen, en niet ergens anders?**

Dit gebied is het meest kansrijk voor een windpark in Laarbeek en is ook binnen de regio erg geschikt. Dit komt doordat er weinig mensen wonen en er weinig beschermde elementen zijn, zoals een historisch landschap met monumenten of een opgave voor het herstellen van een beekdal. De kavels zijn groot en het landschap is open: er is hier altijd gepionierd en een windpark zou dus relatief goed passen bij de uitstraling van het landschap. Ook ligt het net buiten de beperkingen van vliegbasis Volkel, waar een deel van de gemeente nog wel onder valt. Tenslotte is het ook relatief gemakkelijk om eventuele windmolens in dit gebied aan te sluiten op het elektriciteitsnet.

6. **De gemeente zegt dat dit besluit in het belang is van de inwoners. Hoe zit dat?**

Het lijkt gek: we verminderen de rechten van grondeigenaren in het belang van de inwoners en grondeigenaren zelf. Toch is het zo. Als grondeigenaren hun grond of rechten daarop verkopen, hebben ze daarna weinig meer te zeggen over ontwikkelingen. Het kan dan zijn dat er een plan komt, waar grondeigenaren of hun bureaus niet achter staan. Wij proberen dit te voorkomen. Het besluit zorgt er daarom voor dat er niet zomaar iets net naast je huis gebeurt, zonder dat je op hoogte bent en vroeg in het proces hebt kunnen meepraten.

Wat is de planning voor het proces?

7. **Wanneer en hoe krijgen we meer informatie, gezien de situatie rondom het corona-virus?**

We hopen zo snel mogelijk een informatiebijeenkomst te kunnen houden om mensen persoonlijk uit te leggen wat er speelt. We volgen daarbij de adviezen van het RIVM en de regering over wanneer het weer mogelijk is om bijeenkomsten te organiseren. Gezien de omstandigheden zal het college binnenkort een besluit nemen over het eventueel verlengen van de bezwaarperiode. Zo kan een informatiebijeenkomst plaats vinden voor de

bezwaarperiode officieel afloopt. In de tussentijd kunt u met dringende vragen terecht bij Marieke Oteman (marieke.oteman@laarbeek.nl(link stuurt een e-mail) of bel ons algemene nummer 0492 469 700).

8. **Wat zijn de volgende stappen van de gemeente?**

Naast het verspreiden van informatie over dit besluit, gaan we nog meer doen. In mei word de regionale energie strategie besproken in het college en de raad. Dit is een rapport dat samen met de regio wordt opgesteld en het opstellen daarvan is een verplichting vanuit het Rijk. Doel van deze strategie is onder andere dat regionaal wordt aangegeven wat de potentie is voor de lokale opwek van elektriciteit door windmolens en zonnepanelen. Tegelijkertijd denkt de gemeente na op lokaal niveau over hoe de omgeving optimaal betrokken wordt bij deze planvorming en welke rol zij zelf inneemt. We komen in 2020 met een uitgewerkt plan.

Vragen van grondeigenaren

9. **Hoe werkt voorkeursrecht?**

Voorkeursrecht betekent dat als er grond of rechten op de grond worden verkocht, de verkoper ze eerst aan de gemeente moet aanbieden. De gemeente beslist dan of ze de grond of de rechten wil kopen of niet. Als de gemeente dat niet wil, mag de eigenaar het op de vrije markt verkopen.

10. **Ik wil mijn grond verkopen aan een projectontwikkelaar van windturbines, mag dat?**

Nee, dat mag niet zomaar. Eerst moet u de grond aan de gemeente aanbieden. In zo'n geval kan de gemeente samen met u en de projectontwikkelaar in gesprek gaan. We kunnen samen onderzoeken of de plannen voldoen aan de voorwaarden die zijn gesteld in lokaal en regionaal beleid. De gemeente kan dan alsnog besluiten om af te zien van het voorkeursrecht en de grond niet te kopen. Als de gemeente afziet van de koop, mag u de grond aan een projectontwikkelaar verkopen. Als de plannen niet voldoen aan de gestelde eisen en voorwaarden kan de gemeente besluiten om de grond van u te kopen en met u in onderhandeling te gaan over de prijs.

11. **Een projectontwikkelaar wil recht van opstal op mijn land vestigen. Mag dat?**

Nee, dat mag niet zomaar. Recht van opstal valt ook onder het voorkeursrecht, dat wil zeggen dat u deze rechten ook eerst aan de gemeente moet aanbieden. Hiervoor gelden dezelfde uitgangspunten als genoemd bij het vorige punt. Pas als de gemeente afziet van de koop, kunt u de rechten aan de projectontwikkelaar verkopen.

12. **Ik wil mijn grond verkopen aan een ander. Dit is niet gerelateerd aan de ontwikkeling van windturbines. Mag dat?**

Ook in dit geval moet de grond eerst aanbieden aan de gemeente. Zo houden we zicht op wat er allemaal gebeurt in het gebied. Pas als de gemeente afziet van de koop, mag u de grond vrij verhandelen. We hebben als gemeente niet de intentie om allerlei plannen te dwarsbomen die niet gerelateerd zijn aan de ontwikkeling van windturbines. In goed overleg met de gemeente verwachten wij dat veel van deze plannen gewoon door kunnen gaan. Heeft u dit soort plannen dan kunt u contact opnemen met de gemeente.

13. **Hoe en tot wanneer kan ik bezwaar maken op het besluit?**

Het besluit tot het vestigen van voorkeursrecht is officieel open voor bezwaar tot en met 1 mei 2020. Dit is 6 weken na officiële publicatie van het besluit. Alleen belanghebbenden kunnen bezwaar maken op het besluit. Dit zijn grondeigenaren op wiens perceel het voorkeursrecht is gevestigd. Gezien de omstandigheden rondom het corona-virus, zal het college zo snel mogelijk een besluit nemen of de bezwaarperiode verlengd kan worden. U kunt uw bezwaar per post of digitaal naar ons opsturen. Hiervoor schrijft u ons een brief: een bezwaarschrift. In deze brief moet u in ieder geval de volgende dingen vermelden:

- uw naam en adres
- de datum van het versturen van uw brief
- het besluit waartegen u bezwaar maakt
- de redenen waarom u bezwaar maakt

U kunt uw brief sturen naar gemeente Laarbeek, Postbus 190 5740 AD Beek en Donk, of per e-mail via gemeente@laarbeek.nl(link stuurt een e-mail) en/of marieke.oteman@laarbeek.nl(link stuurt een e-mail)

Algemeen over windenergie

14. Waarom moeten we verduurzamen?

Nederland heeft een opgave om de CO2 uitstoot flink te verminderen om klimaatverandering tegen te gaan. Daarom is er een klimaatakkoord gesloten met allerlei partijen, waaronder gemeenten, waarin doelen zijn gesteld voor energiebesparing en het duurzaam opwekken van energie. Ook de gemeente Laarbeek neemt hierin haar verantwoordelijkheid.

15. Waarom overweegt de gemeente Laarbeek om windmolens te (laten) plaatsen?

De gemeente Laarbeek vindt het belangrijk om haar verantwoordelijkheid te nemen in de grote opgave die onze hele maatschappij raakt. Om niet langer afhankelijk te zijn van eindige energiebronnen en om onze gemeente leefbaar en schoon te houden, ook voor onze kinderen en kleinkinderen. Zij heeft daarvoor beleid vastgesteld en is nu samen met de overige gemeenten in de regio bezig invulling te geven aan de duurzame lokale opwek van elektriciteit. Hieruit blijkt dat alleen het leggen van zonnepanelen op daken niet genoeg zal zijn om de doelen te halen. Nogmaals, er is nog geen besluit genomen dat er een windpark gaat komen.

16. Waarom worden de windmolens niet eerst op zee geplaatst?

Er worden ook windmolens op zee geplaatst, maar dat is niet genoeg om te voorzien in onze energievraag. Ook is de ruimte op zee beperkt. Windmolens op land zijn dus evengoed nodig. Over deze verdeling zijn afspraken gemaakt in het Nederlands Klimaatakkoord.

17. Kunnen we niet beter investeren in zonne-energie?

Om te kunnen voorzien in de onze energievraag moeten we investeren in verschillende bronnen voor duurzame energie. Zonne-energie alleen is niet genoeg. Daarom onderzoekt de gemeente of ook windenergie benut kan worden. Daarnaast produceren windmolens efficiënter energie dan zonnepanelen. Er is minder ruimte nodig bij wind voor dezelfde hoeveelheid energie.

18. Wat zijn de regels voor een windpark?

De gemeenteraad heeft vorig jaar regels opgesteld voor als er een windpark in Laarbeek zou komen. In het huidige beleid mogen er maximaal 5 windmolens komen. Deze moeten uiteraard voldoen aan de wettelijke regels die zijn opgesteld door het Rijk en de provincie. Het Laarbeeks beleid heeft nog aanvullende regels. De windmolens moeten geplaatst worden zodat de omwonenden er zo min mogelijk last van hebben en het landschap zo min mogelijk wordt verstoord. Ook is het belangrijk dat inwoners moeten kunnen profiteren van een project. Dit kan op verschillende manieren: doordat inwoners aandelen kunnen hebben; doordat een deel van de winst wordt ingezet in projecten voor het landschap, het dorp of verdere verduurzaming van de gemeente. Of doordat het project ook andere voorzieningen aanlegt, waar inwoners van profiteren. Hierover moeten inwoners kunnen meepraten in de voorbereiding van een plan.

19. Gaat de gemeente zelf een windpark bouwen?

Allereerst onderzoeken we natuurlijk of we wel een kleinschalig windpark zouden willen in onze gemeente, en waar dat dan passend zou kunnen zijn. Of we deze als gemeente dan zelf gaan bouwen, weten we nog niet. We onderzoeken verschillende mogelijkheden, zoals een windpark bouwen in (gedeeltelijk) eigendom van de gemeente, het ondersteunen van een coöperatie, of het werken met een ontwikkelaar die het beste bij onze wensen past. De antwoorden op deze vragen moeten in de loop van 2020 duidelijk worden.

20. Komt er een megawindpark?

Nee, er komt geen megawindpark, we gaan niet het hele zoekgebied vol zetten. We gebruiken de komende tijd om te kijken of, en waar, een windpark mogelijk zou zijn. Daarbij houden we ons aan de wens van de gemeenteraad en het huidige beleid om één park van maximaal 5 molens te realiseren. Voordat er werkelijk een windmolen staat, zijn we jaren verder en hebben inwoners nog op diverse momenten de mogelijkheid om mee te denken.